

ADVIES

commissievergadering 29 juni 2015
+ aanvulling 22 oktober 2015

auteur: Geert Lenders

AANVRAAG: Medialab **NR:** BGR2015/025
AANVRAGER: Omroepvereniging VPRO
BEGROTING: € 682.900 € 363.985 (*aangepast in aanvulling op het verzoek*)
GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 207.750 (30%; gevraagd als subsidie) € 65.000 (17%, *gevraagd als subsidie*)

1. ALGEMEEN

Namens de aanvrager zijn mw. Samantha Castano en de heren Geert Jan Bogaerts en Wim Amels verschenen om de aanvraag toe te lichten. In het aansluitend vraaggesprek is o.a. ingegaan op de keuze van de aanvrager voor Eindhoven, samenwerkingspartners, de duurzaamheid van het initiatief en talentontwikkeling als onderdeel van het project.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

1. Het project is van hoge culturele kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap (score: goed)

De adviescommissie kent de VPRO als omroep met een grote staat van dienst waar het gaat om het maken van televisieproducties die zowel in vorm als inhoud verrassend en kwalitatief hoogstaand zijn. De commissie waardeert deze stap 'naar buiten' van de omroep. Het recent gerealiseerde voorbeeld van de serie De Volmaakte Mens illustreert dit ook specifiek in relatie tot de doelen van het Medialab. Mede omdat de producties en evenementen die het Medialab maakt minstens een landelijk podium krijgen, vertrouwt de adviescommissie erop dat de VPRO haar gebruikelijke standaard ook in het Medialab zal handhaven. Serieus nemen van het concept 'experiment' houdt natuurlijk wel in dat de kans op ook minder geslaagde resultaten tot op zekere hoogte geaccepteerd moet worden. De adviescommissie vindt dat risico in dit geval acceptabel.

2. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze (score: onvoldoende)

Het plan geeft de adviescommissie op dit punt nog onvoldoende vertrouwen. De beperkte tijdsduur tot juni 2016 waar de aanvraag op ziet en de nog niet sterk uitgewerkte verankering in de regio zijn daarvan de oorzaak. De incubatietijd is te kort, en het kleine team zal flink de zeilen moeten bijzetten voor alleen al realisatie van alle producerende ambities, los van de regionale spin off daarvan. De commissie constateert dat borging van de opbrengst van Meet-ups in het huidige plan onzeker blijft en ook resultaten bij andere activiteiten nog te vrijblijvend zijn geformuleerd met termen als 'potentiële aandacht', 'mogelijk aanzuigende werking'.

Daarnaast zouden samenwerking met en overdracht naar Omroep Brabant, en samenwerking met de Gamma-faculteiten van Tilburg University (sociologie, psychologie, cultuurwetenschappen; mogelijk ook de juridische faculteit m.b.t. mediarecht, de economische faculteit m.b.t. het business development onderdeel) manieren kunnen zijn om beter invulling te geven aan dit criterium.

3. Het project is ten minste van nationale betekenis (score: goed)

Voor de landelijk uit te zenden programma's is aan dit criterium zonder twijfel voldaan, mede door de verwachte kwaliteit zoals, beschreven onder criterium 1. Andere onderdelen van het project zullen hun bovenregionale betekenis naast de innovatieve opbrengsten, vooral ontleen aan de herkomst van deelnemers en de aandacht die de VPRO er als landelijk medium aan geeft. Het marketingplan geeft voldoende aanknopingspunten om erop te vertrouwen dat de organisatie dit potentieel goed zal gebruiken.

VPRO-programma's op het gebied van 'future affairs' genieten in het algemeen ook goede belangstelling in het buitenland.

4. In het project is sprake van ondernemerschap (score: voldoende)

De adviescommissie is zich ervan bewust dat een zakelijk ondernemende aanpak en samenwerking met private partijen voor een publieke omroep sterke beperkingen kennen vanwege de Mediawet. De commissie waardeert daarom dat in het plan denken in rendement toch stevig verankerd zit door bij elk project specifiek daarop toegesneden schaalomvang, leerdoelen en verdienmodellen uit te proberen. Onduidelijk is nog wie voor dit business development-onderdeel de daarop gerichte kennis inbrengt, nu de VPRO als omroepvereniging het denken op dit punt nog niet in de eigen genen heeft. Dit gebrek aan onderbouwing verzwakt voor de commissie een in wezen toe te juichen insteek. De hierboven al genoemde juridische en economische faculteiten van Tilburg University zouden hierbij partij kunnen zijn, maar ook de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) en Brainport.

Er is een behoorlijk marketingplan gemaakt. Een verbeterpunt vindt de commissie hierin dat het plan weliswaar de omvang van de verschillende doelgroepen noemt, maar geen ambities in het daadwerkelijk bereik daarbinnen. Dientengevolge gaat de risico-analyse ook niet in op onzekerheden in dit opzicht en beheersmaatregelen daarbij. Completering van marketingplan en risico-analyse op dit punt acht de adviescommissie gewenst.

5. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: voldoende onder voorwaarde)

De aanvraag gaat hier in op bijdragen aan grote publieksevenementen als GLOW, Dutch Design Week en Dutch Technology Week. Er is bereidheid om ook samen te werken met andere relevante partijen, zoals het Graphic Design Festival. De adviescommissie kan zich voorstellen dat Medialab tot opbrengsten leidt die in zo'n setting wezenlijk bijdragen aan de uitstraling van zulke publiekstrekkers. Voor een overtuigend voldoende score op dit punt zou dat concreter uitgewerkt moeten worden, of onderschreven door genoemde partijen.

6. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: voldoende)

Het Medialab is een nieuw initiatief; elke activiteit is in het komende jaar in elk geval een nieuwe impuls aan het project. Het is ook nieuw in medialand. De adviescommissie constateert dat de VPRO

met het Medialab in dat veld voorop loopt met deze samenlevings-gerichte wijze van oriëntatie en onderzoek in nieuwe technologie.

7. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: voldoende onder voorwaarde)

Nieuwste ontwikkelingen en trends in media-toepassingen genieten grote publieke belangstelling (en van de media zelf, hetgeen de belangstelling in de samenleving weer ondersteunt).

Uit de breedte van betrokken samenwerkingspartners spreekt ook draagvlak. Onder criterium 2. gaf de adviescommissie al aan dat hier met een aantal relevante partijen nog winst is te halen.

Doordat de Mediawet sterk beperkend is in de financiële samenwerking met meer commerciële partijen, kan een aantal partners geen financiële bijdrage geven van draagvlak. Niet duidelijk is of dergelijke partijen nu tot (beoogd) netwerk behoren, of dat draagvlak onder hen verder gaat dan dat. Betere uitwerking daarvan acht de commissie gewenst.

8. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: voldoende onder voorwaarde)

De adviescommissie stelt vast dat via samenwerking met de kunstvakopleidingen in Brabant goed invulling kan worden gegeven aan dit criterium, en acht aannemelijk dat dat in dit project ook goed te realiseren is. De aansluiting tussen studenten of afgestudeerden van betrokken opleidingen en het eigen talentontwikkelingsprogramma 'Dorst' van de publieke omroep biedt hier kansen. De commissie mist echter concrete doelstellingen op dit punt in de aanvraag. Op hoeveel doorstroming naar Dorst mikt de aanvrager, wat wordt ondernomen om dat te bereiken? Door het onbeantwoord laten van deze vragen, geeft de onderbouwing nu nog een vrijblijvende indruk.

Ook de inzet van studenten of recent afgestudeerden van de al vaker genoemde gamma-faculteiten zou de score op dit punt overtuigender kunnen maken.

Het potentieel ziet de commissie, maar een sterkere onderbouwing is gewenst.

C.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

9. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score: goed)

Met de keus voor vestiging op Strijp S bevestigt de VPRO haar goede neus voor het opsporen van creatieve brandhaarden. De vestiging van een spraakmakende 'R&D-afdeling' van een landelijke omroep als de VPRO vormt op zichzelf al een bijdrage aan ontwikkeling en reputatie van het gebied. Door Strijp ook als plaats te kiezen waar veel van de activiteiten zullen plaatsvinden, is aan dit criterium goed voldaan.

10. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: goed)

De adviescommissie herkent het zoeken naar en onderzoeken van innovatie in media-productie en -gebruik als hart van het project. Ook de (nog sterker te onderbouwen) zoektocht naar innovatieve verdienmodellen draagt bij aan dit criterium, evenals de innovatie die Medialab betekent voor de werkwijze als geheel van de publieke omroep tot nu toe.

11. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: goed)

De aanvrager heeft dit criterium niet gekozen, maar de adviescommissie ziet hier wel degelijk een sterk punt in het plan. Eindhoven ligt aan de basis van televisie (en daarmee van eigentijds mediagebruik) in Nederland.

In het project is bovendien sprake zijn de verbinding tussen high-tech (uitblinken in vooroplopende technologie) en high-touch (gevoel voor kwaliteit op menselijke maat in de samenleving), waarin de regio sterk is, en waarmee Brabant zich aan de buitenwereld presenteert. Dit zou nog versterkt kunnen worden bij samenwerking met de verschillende (gamma-)faculteiten van de UvT.

12. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: voldoende)

De adviescommissie ziet in de aanvraag voldoende onderbouwing van dit criterium. Naast de cultuursector is ook sprake van veel partijen in de media- en technologie-sector. Zoals hierboven al meermalen aangegeven zou dit ook hier nog sterker kunnen door samenwerking met partijen in de gamma-hoek.

13. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score: goed)

De samenwerking met High Tech Systems & Materials spreekt voor de adviescommissie duidelijk uit de aanvraag. Ook op het gebied van Health Sciences is sprake van concrete activiteit met relevante partijen.

Hierdoor is er goede verbinding met Brabantse topsectoren.

2. ADVIES

Voor een positief advies vereist het financieringsreglement dat een aanvraag op alle verplichte criteria, en op minstens twee facultatieve, voldoende of beter scoort.

De adviescommissie stelt vast dat deze aanvraag op het verplichte criterium 2. (duurzame versterking van het cultuursysteem) onvoldoende scoort. Daarom moet het advies bij deze aanvraag zijn om haar af te wijzen.

Tegelijkertijd ziet de commissie in het project veel potentieel dat voor grote waarde van Brabant kan zijn, zeker wanneer de aanvrager het plan op de in bovenstaand advies als voorwaarde genoemde punten zou aanvullen. Het financieringsreglement biedt de mogelijkheid om een project te honoreren als ontwikkelproject. Daarbij kan aan criterium 2. al voldaan worden met voldoende potentieel op het punt van duurzame versterking. Daarbij hoort dan een maximale subsidie van € 65.000, i.t.t. de nu gevraagde € 207.750.

Gezien de potentiële waarde die de adviescommissie in dit project ziet, adviseert zij het bestuur om de aanvrager, tegelijk met de afwijzing van deze aanvraag in huidige vorm, te laten weten open te staan voor ombouw van de aanvraag tot goed onderbouwd ontwikkelproject voor 2015. Deze kan dan opgevolgd worden door een nieuwe aanvraag voor een groot project in (minimaal) de periode 2016-2017. Dat geeft de gelegenheid de duurzame versterking van het Brabants cultuursysteem voor te bereiden in het kleine project, en beter te verankeren in de loop van het grote project. Wanneer de aanvrager instemt met dit traject, adviseert de commissie het bestuur om de aangepaste aanvraag 2015 te laten beoordelen door de voorzitter van de adviescommissie en de opvolgende aanvraag 2016-2017 voor te leggen aan een adviescommissie met dezelfde samenstelling als de huidige.

SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

George Lawson, voorzitter

Jeroen Veldkamp

Jorn Konijn

Miryam van Lier

Frens Frijns

Ruth Giebels

Stan Topouzis

Aanvulling 22 oktober 2015

Overeenkomstig het advies heeft het bestuur de indiener om een aanpassing van de aanvraag gevraagd. Deze is op 14 oktober per e-mail ontvangen en voorgelegd aan de voorzitter van de adviescommissie. Op 22 oktober heeft deze de aanvulling beoordeeld. Vast te stellen is of de criteria 'project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving', 'project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant' en 'project draagt bij aan de vrijetijdseconomie in Noord-Brabant' nu zo kunnen worden beoordeeld dat een positief gegeven kan worden.

Wat betreft '**draagvlak in de Brabantse samenleving**' was voor de commissie onduidelijk in hoeverre strategische gesprekspartners in Eindhoven (High tech Campus, TE/e, Design Academy etc.) ook werkelijk dragende partijen zullen worden. Bovendien werden relevante partijen buiten Eindhoven gemist. De nu gedane opgave van organisaties, intenties en al gerealiseerde activiteiten daarmee, geven -zeker voor een kleine aanvraag/ontwikkelproject met deels oriënterend karakter- voldoende vertrouwen in de betrokkenheid van relevante partijen in Brabant en het belang dat zij aan het Medialab (zullen gaan) hechten. De beoordeling op dit punt is nu: voldoende

Het criterium '**talentontwikkeling**' is in de aanvullende informatie concreter ingevuld: projecten met betrokkenheid van studenten van zowel de Design Academy als St. Joost in Breda zijn al tijdens de Dutch Design Week 2015 uitgevoerd. Dit beantwoordt voor nu aan de vraag en geeft vertrouwen naar de toekomst. De beoordeling op dit punt is nu: goed.

Inzake het criterium '**project draagt bij aan de vrijetijdseconomie in Noord-Brabant**' heeft de aanvrager in de aanvulling meer concrete informatie aangedragen over een bijdrage aan het evenement Glow Next (projectidee VR Blikkertje). Deze informatie maakt het deelproject duidelijker, maar weerlegt onvoldoende het eerdere oordeel dat het VPRO Medialab op zichzelf -in elk geval op korte termijn- nog geen bijdrage van betekenis aan de vrijetijdseconomie levert. Het definitieve oordeel luidt daarom: onvoldoende. Omdat het nu een kleine aanvraag betreft is dit criterium facultatief geworden. In de eerdere beoordeling werden al meer dan twee facultatieve criteria als voldoende of beter beoordeeld, zodat het de onvoldoende waardering op dit criterium geen invloed heeft op het uiteindelijk oordeel. Belangrijk voor de aanvrager is zich te realiseren dat bij een vervolgaanvraag voor een groot project, dit echter een verplicht criterium zal zijn, dat minstens voldoende moet scoren.

De begroting is aangepast op die voor een klein project. Het project heeft al met al nu een oriënterend en onderzoekend karakter, met al één concrete verwijzing naar een duurzamer vervolg, de voorbereiding van de Future Media Conferentie Kickstart 2016. Vanuit het ontwikkeljaar 2015 maakt dit nieuwsgierig naar de propositie voor duurzame versterking van de culturele infrastructuur in Brabant -mede op basis van verder te ontwikkelen nieuwe businessmodellen zoals aangeduid in het aanvullend document-, die Brabant C in de meerjarige plannen van VPRO Medialab dit najaar verwacht.

Gemandateerd door de adviescommissie adviseert de voorzitter op basis hiervan om het voorstel voor 2015 te honoreren zoals aangevraagd.

George Lawson, voorzitter

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit over de aanvraag, noch geeft een positief advies aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan namelijk afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.